

el davantal de pere calders

No sé, de debò, si és convenient de repetir-se, d'insistir en unes opinions que ja han estat expressades. És una cosa que pot afectar tot-hom, però a la qual són particularment vulnerables els qui tenen a càrrec seu una columna fixa (o quasi) a la premsa. O imatge i veu a la televisió o només el so de la paraula a la ràdio.

Tant si el judici és favorable com si és advers al fet de tornar a dir allò que ja s'ha manifestat anteriorment, la qüestió és que quan les circumstàncies històriques abonen les anàlisis d'anticipació, és pràcticament inevitable de donar-se cops al pit —com la mona d'en Tarzan— amb aires triomfalistes. A mi ha estat a punt de passar-me, encara que la comparació amb la mona em desmereixi. Ep! Dic jo...

Fa uns quants anys vaig escriure que el món es transformava no pas en funció d'un canvi conjuntural, sinó perquè ençàvem un canvi d'era. En reunions dedicades a càbales polítiques, em vaig permetre de dir que cada vegada eren més feblement definidores les classificacions entre dretes i esquerres, entre sistemes capitalistes i sistemes comunistes, entre segons quines democràcies i segons quines dictadures. Ho atribuïa al fet que sobreviviem a base d'uns esquemes que havien envellit sense que ens n'adonéssim gaire i ens mostràvem incapaces de formular noves idees.

La mort voladora

Crec recordar haver dit que mentre ens entestàvem a somniar revolucions socials, polítiques, econòmiques, religioses i de tota mena, feia via segura una revolució tecnològica que no és pas que no l'haguéssim prevista, però que ha anat més de pressa i més lluny que no ens pensàvem. Es podria dir que hem badat i ens va passant de llarg.

La crisi dels països comunistes és sensacional, però no ho és menys la descomposició del sistema capitalista. Ens assabentem, amb una perplexitat que no para de créixer, del que ocorre a la Unió Soviètica, a Polònia, a Hongria, a la República Democràtica Alemanya, als partits comunistes d'arreu del món.

El cas de la Xina, per ara, és diferent, a causa d'una immutabilitat que els permet l'aplicació de la força bruta, que fa possible l'aparença de les conviccions sense haver de recórrer a subtileses ideològiques.

Els Estats Units d'Amèrica del Nord, model i guia del món capitalista, passen per un seguit de tràngols que també els fan dignes de plànyer. Quan ja ho tenien gairebé tot informatitzat i robotitzat, se'ls declaren unes quantes plagues que amenacen

seriosament els ordinadors. Hi ha experts o bandes senceres que es dediquen a crear uns virus devastadors, i amb un cinisme que esgarrija es permeten el luxe d'anunciar el dia en el qual els activaran.

Un d'ells, que ha causat gran alarma, ha rebut el nom de *Columbus Day*, perquè els seus autors van avisar que l'engegarien el dia 12 d'octubre d'enguany, coincidint amb el 497 aniversari del descobriment d'Amèrica. Per al mateix dia, la NASA es proposava llençar a l'espai el transbordador *Atlantis*, portador de la sonda *Galileo*, que va carregada amb una considerable quantitat de plutoni.

El virus *Columbus Day* pot esborrar els programes d'ordinador i desballestar totes les previsions, de manera que el plutoni podria caure en qualsevol lloc de la Terra, amb resultats terribles. El centre de comunicacions de l'exèrcit americà a Illinois va posar de seguida en estat d'alerta totes les bases militars del país.

Això passava el dia 10 del mes actual. Jo escric aquestes ratlles el dia 11, i si apareixen ja se sabrà si ha ocorregut alguna desgràcia. O, en el pitjor dels casos, no hi haurà ningú en condicions de saber res de res, que també seria pega.

Pere Calders